

Her deles gode øjeblikke

Tekst: Jeannette Refstrup | Foto: Jonas Ahlstrøm

.....
 Æblehaven i Kolding er en af de meget specialiserede sociale tilbud i regionen. Vi kiggede indenfor og fik blandt andet en snak om vigtigheden af fælles oplevelser i hverdagen.

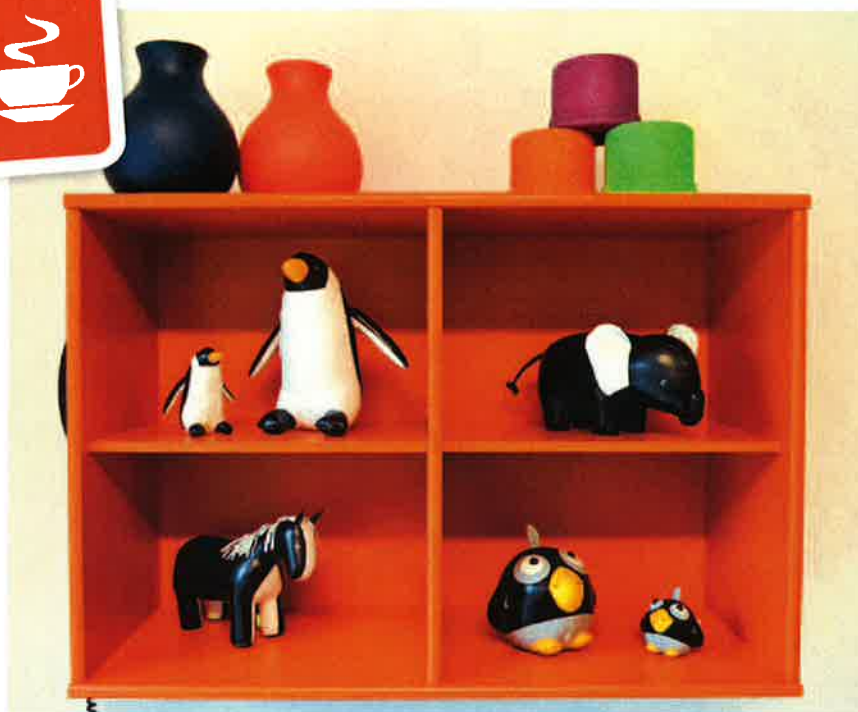
Vejen til Æblehaven snor sig gennem skoven langs med Kolding Fjord, forbi det gamle slotslignende sanatorium, der nu er hotel og op ad en bakke. Indenfor hilser personalet smilende på hinanden, når de mødes i de lyse gange.

De 13 beboere på Æblehaven i Kolding har ikke fået tildelt tilværelsens nemmeste lodder. Dybt udviklingshæmmede og for en stor dels vedkommende også døvblinde blev de for 50 år siden som små anbragt på Forsorgshjemmet for Udviklingshæmmede i Brejning.

Den historie har personalet i baghovedet, når de i dag tager sig af beboerne. For meget har ændret sig siden dengang, hvor man brugte magt og tvang over for de handicappede børn, hvor de blev tvunget til at være sammen og følgelig var så hårde ved hinanden, at de kom til at opfatte hinanden som trusler.

For to år siden blev Æblehaven bygget om, og i dag har hver beboer sin egen lejlighed; der er aktivitetstilbud i huset og et dejligt udeareal med blandt andet sanseshave og bålhytte.

PÅ
BESØG
HOS ...

En af beboerne smider sine ting på gulvet – det kan de alle sammen holde til.

Sille supplerer: "Det er også et ordentligt hus på den måde, at der bliver taget hånd om ting ved rettidig omsorg og gennem vores struktur, som er opbygget af praktisk erfaring over lang tid. Vi møder beboerne med respekt og anerkendelse."

"Man kan mærke, at alle brænder for stedet og arbejdet. Alle byder ind med det, de har, og alle bliver hørt. Det er ingen rangordning uanset faggruppe."

"Ja, der er en forståelse for, at alle funktioner er nødvendige. Det er lige så vigtigt at gøre rent som at lave handleplaner," siger Annette.

Gode øjeblikke deles

Nogle gange snakker kollegerne om, at det er sundt at snakke om noget andet end arbejdet, men når man møder hinanden på gangen, er det tit begejstringen for arbejdet, der fylder mest.

De to bliver hurtigt enige om, at Æblehaven er præget af godt humør og masser af gode øjeblikke, som man gerne deler med kollegerne.

Delingen er dels uformel, dels systematiseret som en del af det pædagogiske arbejde. Æblehaven arbejder nemlig med at videofilme hverdagen. Videoklippene bliver delt på for eksempel projektdage. For en ting er at være i en situation, en anden er bagefter at se en situation udefra.

Ind i mellem bliver der også vist klip, hvor tingene på den ene eller anden måde ikke fungerer optimalt:

"Der bliver altid taget hånd om det på en måde, så man ikke føler sig udstillet," forklarer Sille.

Fast struktur giver ro

I det daglige er Æblehaven et hus, hvor alt er bundet op på en helt fast struktur. Hvis der er en fast struktur, kan beboerne nemlig en hel masse selv. Derfor skal shampooen stå, hvor den plejer, og tøjet skal ligge i rækkefølge. Målet er, at det giver tryghed og forudsigelighed for beboerne. >

Æblehaven

Æblehaven er et bo- og aktivitetstilbud for voksne med omfattende udviklingsforstyrrelser kombineret med andre handicaps som for eksempel blindhed, døvblindhed og autisme.

Beboerne er mellem 37 og 63 år. Der er 32 ansatte på Æblehaven, som er fordelt på administration, pædagoger, ergoterapeut, omsorgsmedhjælper og servicegruppe.

Et ordentligt sted

Ergoterapeut Annette Sørensen og socialpædagog Sille Thing Brabrand har arbejdet på Æblehaven i henholdsvis to-et-halvt og halvandet år.

Deres stolthed og glæde over stedet er smittende: "Æblehaven er et meget ordentligt sted. Alle beboerne er i bad hver dag, og alle får rent tøj på hver dag. Det lyder basalt, men sådan er det ikke alle steder," siger Annette.

"Det er vigtigt for os, at beboerne har et værdigt liv, trods deres omfattende handicap."

Personalet hjælper beboerne med at bruge sanserne til at føle sig frem og vælge selv – fx i form af elastikker på drikkevarerne.

En bænk med en måtte af flade sten giver en sanseoplevelse.

En tavle med konkreter: Hver ting betyder en aktivitet, og beboerne kan selv vælge mellem to ad gangen.

› "Vi ændrer selvfølgelig procedurer, hvis det er hensigtsmæssigt, men lige så snart man har forstået, hvorfor strukturerne er vigtige, falder det meget naturligt at følge dem," fortæller Annette.

"Der ligger et årelangt og meget omfattende arbejde bag opnåelsen af den struktur, vi arbejder efter."

Det personlige valg er også en del af strukturen. Det kan være et valg mellem to forskellige bluser eller mellem mælk og juice. Et valg mellem to ting kan beboerne håndtere, og det giver dem følelsen af at have indflydelse på eget liv og dagligdag.

Dagligdagen er også det aktivitetstilbud, der er i huset. I forbindelse med etableringen af det, har beboerne taget endnu

et skridt mod større selvstændighed. Eller faktisk har de taget mange skridt – støttet af et gelænder.

Rundt om huset langs med haven går nemlig et gelænder. Om morgenen får beboerne overtøj og deres rygsæk på og bliver fulgt ud til gelænderet. Så kan de følge det hele vejen rundt langs sansehaven til Aktiviteten. 20 minutter senere er de kommet frem.

"Og de går selvom, det blæser og regner lidt. Det tager ingen skade af, og sådan er det også for os andre, når vi skal på arbejde."

"Så har vi det at snakke sammen om. De kommer med et kæmpe smil og roser på kvinderne." •

Der er gelænder i hele huset. Ud for hver beboers dør er der et særligt tegn, så man ved, hvornår man er kommet hjem. Her er det for eksempel kugler.

Sille:

Annette:

Hvad er det bedste ved dit job?

Annette:

"For mig er det friheden i mit arbejde. Er det godt vejr i dag, så lad os gå ned til fjorden. Det bedste er også at være med til at give beboerne nogle gode oplevelser, for det havde de ikke fået, hvis ikke vi var her."

Sille:

"Jeg oplever noget nyt om mennesker. Beboerne repræsenterer sider af menneskelivet, som vi glemmer i vores moderne samfund, hvor alt sker på tankeplanet, og vi glemmer kroppen og sansningerne. Her får man fat i noget meget fundamentalt ved det at være menneske."

Hvad er det sværeste ved dit job?

Annette:

"Det sværeste er at forklare andre, hvor givende det egentlig er at arbejde her. Det er også svært, når vi ikke kan prioritere alle hele tiden. Men beboerne her kræver næsten alle, at man er sammen med dem én til én. Man kan ikke gå tur med to. Og de kan ikke alle 13 komme med ned til fjorden."

Sille:

"Det er svært, når vi indimellem kommer bagefter med dagsproceduren, og det hele bare bliver at bade og hjælpe med påklædning. Så kan man godt tænke "Hvad er det egentlig lige, jeg er så glad for i det her job?" Men tit skal der bare en god oplevelse til – bare et par minutter måske. Så husker man det igen."